

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
7. travnja 1954.
Izlazi tjedno
God. III. Broj 87
Cijena 7 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

ZAVRŠNA RIJEČ DRUGA TITA NA IV. PLENUMU CK SAVEZA KOMUNISTA

Savez komunista mora biti monolitna cjelina, danas isto onako kao što je bio prije, kad smo vršili pripremni i oružani dio borbe

Drugovi i drugarice, htio bih samo uopće da podvučem neke stvari koje su doveli do izvjesnih slabosti u našem Savezu komunista, u organizacijama našeg Saveza.

Poslije VI. kongresa bila je nastala neka stagnacija u našim organizacijama. Ljudi se nisu odmah mogli preorientirati na nove oblike rada, na nove zadaće koje je VI. kongres postavio pred članove Saveza. Razumije se, taj vakuum u izvjesnom vremenu bio je zapravo razlog one zbrke koja je poslijepodne nastala. I bas taj vakuum iskoristiti su razni ljudi u našem Savezu, koji su mislili da su pozvani da »tocočno« konkretniziraju odluke VI. kongresa i način na koji treba da se vrši odumiranje Saveza komunista. Mi smo tu i sami ne malo krivi, jer smo prepustili zapravo tim ljudima da daju tok i pravac razvitku, odnosno radu naših komunista. Ja ne ču da govorim o tome, jer svatko zna na koga mislim. Razumije se, bilo je vrijeme da tome stanemo na kraju i ja smatram, da je ovaj naš plenum od ogromne važnosti za očuvanje linije VI. kongresa.

Nasi komunisti su, u vezi s demokratizacijom u našoj zemlji i odlukama VI. kongresa, koje dolje nisu bile dovoljno razjašnjene i konkretizirane, mislili da je sada došao kraj, da su komunisti odigrali svoju ulogu kao instrument, kao oružje diktature proletarijata, i da sada nastaje jedna novi era u kojoj komunisti nemaju nikakve druge dužnosti osim onih koje imaju svaki drugi građanin. Mislili su da su izgubili, recimo, svoju dužnost, da daju ton, da daju pravac, da dalje razvijaju ideološku stranu i svijest naših građana. To je pogodovalo svim mogućim i kolebljivcima i anarho-demokratima u našoj zemlji i u redovima komunista, i oni su uzeli maha. To je boljelo mnoge naše drugove koji su vidjeli kada to vodi. Bilo im je teško i čekali su, čekali i Drugi i Treći plenum baš onakav kakav je bio i ovaj plenum sada.

Ja mislim da svi mi komunisti, moramo biti svjesni toga da demokratski centralizam u našem Savezu nije prestaо da postoji.

On mora da postoji isto tako i buduće, u daljem razvoju našeg društvenog sistema, kao što je postojao i prije kad su komunisti imali vodeće i, ako hoće, komandne pozicije. On mora da postoji. Zašto, drugovi? To je demokratski da unutar Saveza, i ovdje kod nas, postoji slobodna borba mišljenja, da svatko može reći da misli o nečemu ovako ili onako. Ali mora da postoji ono centralističko, da svi komunisti, koji su prihvatali izvjesne odluke foruma ili plenuma, moraju to onda bezuslovno i izvršavati: i ne samo oni, nego i oni koji se nisu složili, ako hoće da budu komunisti i članovi Saveza, moraju izvršavati to sa čim se nisu slagalici, ali su bili u manjini. Dakle, nije mjerodavno njihovo mišljenje, već mišljenje većine. U tome je isto tako suština i daljnog na-

šeg rada na privrednom razvoju. Mora se to, drugovi, ako za naši druzi princip nego da društvo, obične naše gradane, koje ta komunistička disciplina ne veže.

Svi oni koji smatraju da smo mi, komunisti, riješeni svake discipline i da svatko može raditi sta hoće, varaju se i njima nema mesta u našem komunističkom savezu. I baš po tome, drugovi, trebalo bi najjače učarati uvijek i na svakom mjestu, jer onim komunistima koji ne provode liniju Saveza i ne pokoravaju se odlukama koje je donijela većina ne može biti mesta u Savezu i neka idu van. Naš Savez, komunistički savez, mora biti jedna monolitna cjelina, danas isto onako kao što je bio prije, kad smo vršili pripremni i oružani dio borbe.

Komunisti i sada i ubuduće — kao najsvjesniji dio koji se godinama i godinama izgradivo, kako u vatri pripremne i oružane borbe tako i poslije u prvim i najtežim godinama razvijta — najbolje znaju što mi nocemo postići i sta znači socijalizam. Zato oni i moraju stvarati javno mišljenje u državi, a ne raznognjim anarhodemokrati i konfuzni malogradani.

Zato kažem, i u kulturi i u stampi i u književnosti i svuda uopće komunisti moraju biti na svom mjestu, a naročito u našim ustanovama, prosvjetnim ustanovama, školama i t. d. Nažalost, oni se čim tamo uđu pretupe i postanu obični trabanti tudih elemenata, s tudim shvaćanjima, sa svakakvim samo ne socijalističkim koncepcijama.

I sad se radi o tome, što je jedan drug ovdje već rekao, da ponovo u našem Savezu, kod naših komunista, uspostavimo osjećaj odgovornosti. Kad sam govorio na VI. kongresu i poslije njega da nije bitno koliki broj članova imamo nego kakva je njihova kvaliteta, mislio sam bas na tu stranu, jer mi je bilo teško vjerovati da su u tom ogromnom broju od 700 hiljada ljudi svi određeni sposobni da budu nosioci kvalitativnog, pravilnog razvijta naše socijalističke sivilnosti. Razumije se, ja nisam za to da mi sada čistimo frontalno sve, ali bismo ubuduće morali ići linijom težnje za kvalitetom. Slažem se da je u organizacijama našeg Saveza komunista anomalija što imamo relativno najmanje radničkog elementa, jer taj element, po mom mišljenju, po pravilu uvijek zdrav. To su ljudi koji nemaju neke naroci teoretske spreme (neki imaju, ali je mali broj onih koji su se uspjeli uzdići), nisu ni politički dovoljno razvijeni, ni sposobni govoriti, često ne mogu ni objasniti ono što misle, ali oni imaju instinkt i na njih se najlakše može osloniti u svakom teškom momentu, a ne na neke druge elemente koji su naprosti iz svojih skorojevičnih ambicija za vlašću ili drugih razloga nastojali da steknu povjerenje i uđu u Partiju. Zato treba pojačati radnički socijalni sastav u našem Savezu komunista, sve više i više, i užimati u Savez ljudi iz tvornica, iz poduzeća. Ako uzmete odnos radničkog elementa prema seljačkom, činovničkom i raznom drugom malogradanskim elementu, radnici su kod nas u velikoj manjini, a bilo bi potrebno da budu u većini prema svim ostalim slojevima koji su u naš Savez došli. Otuda je i došlo do toga da je izvjesna grupica ili nekoliko grupica po glavnim centrima mogla dati takav ton da je pred čitavim svijetom vani izgledalo kao da je već došlo do kraha i potpu-

nog rasuia u Savezu komunista Jugoslavije. Pojačavati socijalni sastav, radnički sastav u našem Savezu komunista — to je da-nas osnovno.

ritio mi da kažem još dvije tri riječi o dužnosti komunista. Mnogi naši komunisti misle da se njihova uloga, to jest njihove dužnosti i njihove obaveze, svede samo na unutrasnje probleme Saveza, na cisto unutrašnja, organizaciona pitanja, na pitanje discipline prema tim unutarnjim problemima i t. d., a da se ne odnose i na druge sektore našeg društvenog života uopće. Na primjer, mnogi naši komunisti na rukovodcem mjestima, i to na

važnim, misle da njih tamo ne obavezuju njihova uloga komunista. To je pogrešno shvatjanje, ona nijin i tamo obaveze, oni moraju i tamo izvršavati ono što mi, komunisti, kao većina, na izvjesnom forumu ili, recimo, na plenumu zaključimo. To mora da važi i za njih. Jer, ako mi danas ovdje na plenumu zauzmemo svoj stav, recimo, u pogledu škols-tva, u pogledu štampe i t. d., to ne može ostati samo naš stav ovdje, već u isto vrijeme treba da bude i stav svakog pojedinca na mjestu gdje radi i gdje do-de. To mora biti njegov stav. Razumije se, mi danas ne ćemo komandirati ovoj ili onoj mjerodavnoj ustanovi koja time rukovodi, ne ćemo mi kazati da moraju to i to uraditi, ali im to moromo na razne načine sugerirati, i svatko — i profesor i učitelj i činovnik i svaki drugi — mora znati da je to stav komunista, a komunisti nešto znače u našoj zemlji i njihovo značenje nije prestalo.

I ako netko poslije bude išao protiv toga, to će značiti da je on protiv pravilnog razvoja socijalizma u našoj zemlji, njega će pritisak odozdo, pritisak javnosti onemogućiti da dalje vrši. Htio sam reći to, da mi, doduše ne namećemo administrativno naše stavove raznim tim ustanovama, ali da naš stav, kad ga mi ovdje zauzmemo, postoji za svakog komunista i on ga mora na svakom mjestu braniti. On postoji kao naš stav za čitavu zemlju, za čitav naš narod, jer naši ljudi gledaju na to šta kongres ili plenum zaključi i kakav stav imaju. Ja vjerujem, da nema baš mnogo onih koji će smjeti otvoreno da ustanu protiv takvih stavova, ali će zauzeti stavovi biti u punoj mjeri efikasni samo u tom slučaju ako ih svi komunisti budu dosljedno branili.

Drugovi, ja ne govorim ovo zbog toga što bi bilo nečeg na-ročito alarmantnog, što bih video neku suviše veliku slabost u našem Savezu. Te slabosti su ovdje iznesene. One nisu tako krupnog karaktera, ali su mnogobrojne i mogu postati vrlo opasne, ako ih ne bismo navrijeme sagledali i uklaniali.

Danas se nalazimo u takvoj situaciji da nas protivnici sa svih strana pritiskuju. Sa Zapada hoće da mi svakako uspostavimo višepartijski sistem, pa čak i sa-

Generalni sekretar Saveza komunista Jugoslavije drugi Tito

Politički život nakon IV. plenuma

Gradski komitet SK razmatra primjenu odluka

Gradsko konferencija SK održat će se 21. o.mj.

Gradski komitet Saveza komunista održao je 5. o. mj. sjednicu na kojoj je razmotren rad i odluke Četvrtog plenuma CK SKJ, te primjena tih odluka na području gradske organizacije Saveza komunista.

Zaključeno je da osnovne organizacije SK temeljito prouče materijale i Odluke Četvrtog plenuma i u skladu s njima kao i sa odlukama Gradskog komiteta provedu odgovarajuće mjere.

Gradsko konferencija Saveza komunista za izbor delegata za Treći kongres SK Hrvatske održat će se 21. ovog mjeseca u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća. Na konferenciji će se analizirati dosadašnji rad i odrediti zadaci organizacije u duhu odluka Četvrtog plenuma CK SKJ. Potrebne organizacione mјere provadat će se do konferencije i nakon nje, što će dati

Uspjelo zborovanje omladine općine Tijesno

Od 7. do 14. ožujka o. g. održano je u Tijesnom proljetno zborovanje omladine koja podliježe Zakonu o izvanarmijskom odgoju.

Za razliku od prošlih godina, zborovanju je prisustvovalo sto posto omladinaca. Za čitavo vrijeme zborovanja interes za rad bio je vrlo dobar, što je pridonio i novi nastavni plan i program iz vanarmijskog odgoja.

Usporedno s vojnom nastavom održano je nekoliko drugih predavanja s područja saniteta, PAZ-a, te i o današnjoj situaciji u svijetu. Narodni odbor kotara omogućio je obveznicima da gledaju i jednu kinopredstavu. I ako planom nije predviđeno, održano je i gađanje puškom na 100 m, za čiju organizaciju ima zasluga streljačko društvo Šibenika. Da bi rad bio što bolji i da bi se omladincima iz udaljenih sela olakšao dolazak na zborovanje, to je centar bio ove godine podijeljen na dvije grupne: Tijesno i Pirotvac. Za vrijeme

zborovanja kapetan I. klase Zvonimir Šuško, koji se nalazio na godišnjem odmoru, pomagao je komandiru vodova u izvodjenju nastave, što je lijep primjer.

Uspjeh zborovanja je sasvim dobar, a što su pokazali i ispitni na kraju zborovanja.

D. Belamarić

Za predsjednika MSV izabran Ante Bego-Giljak

Prošlih dana održana je u dvorani sindikata sjednica novoizabrano plenuma Mjesnog sindikalnog vijeća na kojoj je izvršeno konstituiranje.

Za predsjednika Mjesnog sindikalnog vijeća izabran je drugi Ante Bego-Giljak, za tajnika drugi Krste Baljkas, a za blagajnika drugarica Nina Petrić.

Na plenarnom sastanku, pored toga, raspravljalo se o nekim aktualnim pitanjima koja su značajna za daljnji rad naših sindikalnih organizacija.

Završna riječ druga Tita

(Nastavak sa 1. strane) mi bez nas to jest onako u fantastiziji stvaraju ovđe neke ilegalne partije i višepartijski sistem. Oni s Istoča ostaju na pozicijama iz 1948. godine: da smo mrtvati pogriješili, da je naš sukob čisto idejna stvar, da to nije bio sukob po državnoj liniji (u pitanju nezavisnosti, u pitanju ekonomike i t. d.), nego po čisto ideološkoj, zato, što smo mi, tobože, skrenuli sa pozicija markizma-lenjinizma i t. d. Dakle, pritisak se vrši sa svih strana.

S jedne strane, elementi koji gledaju više na Zapad nego na svoju zemlju svakodnevno truju našu sredinu. Mi ne možemo niti se mislimo boriti s njima putem administrativnih mjeru, ali ih možemo našom aktivnošću one mogućavati u masama, kritizirati takve postupke, dokazivati da je svako takvo gledanje skretanje točka naše historije i našeg razvijanja natrag, što mi smijemo dozvoliti. Oni nas pokušavaju razbiti — mi se razbiti ne damo.

Oni s Istoča očekuju da ćemo mi ipak jednog dana pokajnički ponovo prići njima. Moramo im reći da se varaju i da mi to nikad ne ćemo učiniti. Mi ne očekujemo da se oni pospupe, jer ne vjerujemo da će oni — kao jedna velika sila s takvim unutrašnjim sistemom državnog kapitalizma i imperialističkim tendencijama koje nisu ništa manje nego kod neke druge imperijalističke sile, s takvim apetitima — ikada pristati na to da mi dodemo u poziciju da nas ravnopravno priznaju kao partnera u raznim vanjskopolitičkim i drugim problemima. Ja u to ne vjerujem, ja vjerujem da je samo moguće da će ih prijatelji koji se u svijetu razvijaju natjerati da prema nama imaju bar onakav odnos kakav i prema kapitalističkim zemljama. A mi ništa više od njih ne tražimo, jer znamo da od njih ne možemo ništa korisno ni dobiti. Njihove metode više ne ćemo preuzimati, mi imamo svoj vlastiti put kojim idemo u socijalizam i nikome ne ćemo dati, ni onima s Istoča, ni onima sa Zapadom, da nas skrene s tog puta. Teška je to zadaća, stalno izdržati, ali i nju mogu izvršiti naši komunisti koji su kroz historiju svog postojanja pokazali da mogu savladati i najveće teškoće. Mi zato moramo biti takva disciplinirana, monolitna organizacija koja će odoljeti svim tim burama što se na horizontu pojavljuju protiv nas.

Eto, drugovi, to sam htio da

kažem. Mislim da bi ne rezolucija nego referat druga Rankovića, u kome su obuhvaćeni problemi, i diskusija koja je ovde vođena trebalo da posluže kao direktiva za sve naše članove Saveza dolje, da se to izučava, da se ljudi toga drže, da to bude direktiva, da ne misle da je to samo napisano i govoreno ovde na plenumu, da oni dolje treba da rade po svome. Ne, to treba da bude zakon za komuniste.

Sta ja ovde predlažem na kraju? Predlažem samo to da plenum povjeri Izvršnom komitetu Saveze komunista da ta pitanja, koja se tiču ne unutarnje partijske organizacije nego štampe, književnosti i raznih drugih problema, dobro izuči i da na osnovu toga, ali ne u formi odluke, iznese jasno preciziran stav našeg plenuma, naš komunista, tako da svaki onaj koji bi to htio izbjegi i izgrati, zna da to ne može, jer će vidjeti da je to crno na bijelom i da se toga mora držati, a da se poslije našim odgovarajućim instancama, koje imaju zadaću da rukovode pojedinim ustanovama, da sugestija da na osnovu toga postupe.

Problemi školstva

Društveno upravljanje školom

I naš grad, iako u zakašnjenju, prilazi ostvarivanju novih mjeru u školstvu, koje su zahvatile i zainteresirale cijelu našu javnost. Te mjeru su tekovina razvijatka naše socijalističke demokracije. Istina, ovaj rad je u svojoj početnoj fazi, ali polazeći od istakusta ostalih gradova, on će u svom razvojnog procesu odigrati najopsežniju ulogu u historiji naše škole. U tom pogledu bi bilo nužno da se sve masovne organizacije u gradu upoznaju s biti društvenog upravljanja školom, prije biranja školskih foruma (razredno vijeće, nastavnički zbor i školski savjet). A to mogu tako, da na masovnim sastancima iznesu kratke referate, od kojih bi se pošlo diskusiji tog problema. U školske forme ne dolaze samo predstavnici daka i nastavnika, nego i svih masovnih organizacija t. j. roditelji učenika.

Ovo pitanje je najdirektnije okupilo omladinu (premda ne svugdje jednako). To je kao glavnu točku postavio CK NO

Hrvatske na svojoj sjednici održanoj 10. III. 1954. u Zagrebu. Budući da sam prisustvovao tom savjetovanju, spomenut će nekoliko karakterističnih momenata, koje su iznijeli delegati u diskusiji, a koje bi trebale imati u vidu škole našeg grada.

Prvo, prije diskusije i formiranja savjeta i vijeća potrebno je upoznati građanstvo s osnovnim problemima društvenog upravljanja (jer na dosta mesta sve to se razumjelo samo u smislu odnosa dak-nastavnik i traženju prava daka).

Drugo, birati u forume idejno naijogradnje omladince i roditelje i druge građane, a da se ne dogodi da se tu uvuku nezainteresirani i reakcionarni građani (slučaj u nekim gradovima).

Treće, na školske konferencije pozvati roditelje. Kako se pred nama nalazi samo dva mjeseca škole, to je mišljenje druga predsjednika Savjeta za prosvjetu i kulturu NO-a gradske općine Bože Stošića i drugova iz gradskog komiteta Narodne omladine

da se formiraju školskih savjeta pride u idućoj školskoj godini za grad Sibenik. To ne mora znaciti da se u gradu ne održe školske konferencije.

Do sada je školska konferencija održana samo u gimnaziji. Održana je u nepodesno vrijeme, te nisu mogli prisustvovati roditelji, uz čiju prisutnost bi konferencija bila uspješnija. Na ovim skupovima bi daci trebali biti oni, koji će najviše sudjelovati u diskusiji i tretiranju bilo kojih pitanja. Treba poštovati mišljenja mlade generacije i usvojiti ih kad su pravilna, a ona znaju biti dosta puta pravilna. Treba spomenuti činjenicu, da neki nastavnici nisu raspoloženi za nove školske mjeru i oni su »svoje puške sad predali dacima« (dosadašnja iskustva u Karlovcu).

Kroz društveno upravljanje školom omladina će još jednom pokazati svoju spremnost i odgovornost u novoj zajednici i vjerujem da će i omladina našeg grada u tome imati uspjeha.

Boris Kale

Taj je ipak htio pretjeranu zupoboju i nije odao da nas je prevario. Ali evo ti jedan drugi.

Godine 1946. ranije domaćice u red u dva sata noću, a neke i prije. Satima čekale. Toga jutra dopade nekako i mene red. Ostale preda mnom samo još 2–3. starije domaćice. Iznutra izide neki seljak sa zamotkom pod rukom. Ne prode minut, evo ti ga na vrata. »Pustite me unutra, ostala mi rešta luka.« One domaćice preda mnom nikako mu ne vjeruju. »Kakav luk, htio bi ti još robe.« Ja se pošteno zauzeh za nj i privolim ih, da ga puste, da uzme reštu luka. Al' ostade kum dugo unutra. Zene me gledaju i kažu da mi kažu: »Eti ti njegov luk.« Ipk evo ti ga prema izlazu, nosi nov paket robe, a ja mu ogorčeno ali mirno dobacim: »Zašto si nas tako prevario.« Ne zbuni se kum već odapnu: »A kako bi ja drugače doša do robe.«

Eto, vidiš, malo je danas još redova, ali ostade još puno sitnog lukavstva, gluposti i neljudstvo u nekim glavama.

Ne gubimo radi njih vjeru u čovjeka, jer to su ipak sitnije stvari. Ali barem ih ismijmo. Na to imamo puno pravo.

M. Koromač

da mu je zubar htio izvaditi zdravi sub. Slušamo ga sa podsmjehom. Ali jednoj ženi dalo se pa na svaku njegovu nad pljuvačnicom govorila: »E, bidni moj.« U početku ga to sokolilo i on nabrajao dalje. Tek kad osjeti da se ono »E, bidni moj« previše ponavlja od nepoznate žene, okrenu se, te »ako se i rugaš«, reče. Bi sad i ženi neugodno da se vrag ne bi naličio, sjeti se da mu je osim »E, bidni moj« rekla i: »Sigurno jadan nisi mogao marenati«, pa mu zato odgovori:

»Ma što si dite, kakvo rujanje, ta znam ja što je zub, zato sam ovde i došla.«

Ode crveni u licu, oslobođen trulih korjena. Žena za njim, ali da je ne čuje, dobaci: »Odnes ga vrag na marenudu.«

Tako me, eto, taj naveđe na razmišljanje: »Treba li radi toga ne vjerovati ljudima i ne pustiti ih preko reda ni u kom slučaju?« Rekoh sebi, da ipak treba ljudima vjerovati, iako te ovakvi ljute. Jer nije vrag da je svaki takav.

Najsmješnije mi je kod njih što misle da su mudri i pametni, jer su prevarili nas strpljive i poštene redaše.

Vidimo da laže, barem ono

da mu je zubar htio izvaditi zdravi sub. Slušamo ga sa podsmjehom. Ali jednoj ženi dalo se pa na svaku njegovu nad pljuvačnicom govorila: »E, bidni moj.« U početku ga to sokolilo i on nabrajao dalje. Tek kad osjeti da se ono »E, bidni moj« previše ponavlja od nepoznate žene, okrenu se, te »ako se i rugaš«, reče. Bi sad i ženi neugodno da se vrag ne bi naličio, sjeti se da mu je osim »E, bidni moj« rekla i: »Sigurno jadan nisi mogao marenati«, pa mu zato odgovori: »Ma što si dite, kakvo rujanje, ta znam ja što je zub, zato sam ovde i došla.«

Ode crveni u licu, oslobođen trulih korjena. Žena za njim, ali da je ne čuje, dobaci: »Odnes ga vrag na marenudu.«

Tako me, eto, taj naveđe na razmišljanje: »Treba li radi toga ne vjerovati ljudima i ne pustiti ih preko reda ni u kom slučaju?« Rekoh sebi, da ipak treba ljudima vjerovati, iako te ovakvi ljute. Jer nije vrag da je svaki takav.

Najsmješnije mi je kod njih što misle da su mudri i pametni, jer su prevarili nas strpljive i poštene redaše.

V. Guberina

Na dnevnom redu zdravstvena i školska pitanja

Sjednica NO-a općine Šibenik-vanjski

ZAPAŽANJA I PRIJEDLOZI

Čemu otežavanje veze sa Šibenikom na željezničkoj stanici Perković

Poznato je, da postoji lokalni, popodnevni, mješoviti vlak na relaciji Knin—Perković, i da taj vlak predstavlja dobru vezu šibenskog zaleda sa našim gradom. Taj vlak stiže na Perković oko 4 sata, a šibenski priključni vlak putuje za Šibenik nešto prije 6 sati.

Dešava se, naravno, da taj vlak stigne na Perković sa izvjesnim zakašnjenjem, ali još češći je slučaj da šibenski priključni vlak, uslijed dugog, a mnogo puta sporog manevriranja, otpušta Šibenik sa znatnim premašenjem predviđenog reda.

U svemu tome je bitno, se jedne strane, da se putnici, koji putuju za Šibenik, svakodnevno hvataju pomenutu vezu i da takovi putnici, u slučaju gubitka naveđene veze sa Šibenikom, moraju čekati do naredne veze, odnosno do 8.30 ili 9 sati navečer. Koliko ih to stoji štete i opasnosti, suvišno je i spominjati.

Gradanin

Opasnost prijeti od nesavjesnih šofera

21. ožujka o. g. oko 16 sati desio se meni i još trojici osoba ovaj slučaj:

Od željezničke stanice dolazio je jedan zeleni teretnjak, a drugi sivi voz je velikom brzinom od Poljane. U momentu kad se zeleni teretnjak nalazio u blizini briačnice Nere Ostočića umalo da nije došlo do sudara i to krivicom šofera sivog teretnjaka, koji je, kako smo već rekli, jurio velikom brzinom. On je u posljednjem trenutku skrenuo sasvim desno i udario u prag prodavaonice kruha, koja se nalazi preko puta briačnice Ostočića. Tog trenutka, dvoje djece i jedan vojnik našli smo se kod vrata između jedne privatne radionice i prodavaonice kruha. Kako se sivi teretnjak nije zaustavio već je svojim sadnjim dijelom strugao zid, nama četvorici prijetila je smrtna opasnost. Gurajući svom snagom vrata na koja smo se

naslonili ona su se i otvorila i tako sam ja, djeca i vojnik pali unutra, i pukim slučajem ostali na životu.

Nije mi poznat broj toga automobila, a niti ime šofera. Možda će to znati šofer onog zelenog teretnjaka.

Cesto se događaju slični slučajevi. A zašto? Zato što se vrlo blago ili nikako ne kažnjavaju krivci. Bilo bi potrebno da se i ovaj slučaj ispiši i dotični šofer barem, ako ništa drugo upozori.

Smatram, da bi šoferi trebali obraćati mnogo veću pažnju prilikom vožnje od bivšeg hotela »Kosovo« do zadružne briačnice. Tim više, jer te taj dio ulice vrlo tjesan i sa velikim brojem prolaznika.

Oni šoferi, koji se ludom jurnajom poigravaju životima građana, treba da znaju da naš život nije ništa manje vrijedan od njihovog.

G. Lušić

Stara cesta mogla bi pružati ljepšu sliku

Stara cesta mogla bi uz izvještan mar pojedinim mjezinim stanovnicima dati ljepšu sliku od današnje. Tako, na pr., pred kućama 22, 24 i 26, nalaze se već došla dugo gomile kamenja, koje su vlasnici ovih kuća mogli, ako ne odstraniti, ali ono obzidati, podignuti, i uz postojeći zid nesto ljepše složiti, kako bi prolaznik osjetio da je tim ljudima na srcu urednost i ljepota, svoje ulice i grada.

Idući polako dalje, susrećemo se opet s nečim, što nam neuobičajivo prigovara, da smo, zaostali, ponešto egoistični, jer pred kućom br. 44 (čiji su nasljednici prilično situirani) cesta je u takvom stanju da možda ni pred stotinu godina nije bila tako neuređena, dok bi se ista sa malo više truda mogla dovesti u ispravno stanje.

Zaobidite sad desno, prema tvrdavi, tu će vas dočekati dešetak visokih debelih borova, koje

„Važi za svakoga“

Pošao sam 2. o. m. u Narodnu banku da predigem potrošački kredit. Bio sam veoma iznenaden kada sam na šalteru br. 1 dobio od službenjika druga odgovor, da se danas ni sutra ne radi za stranke i da dođem nedjeljak. To sam domuše pročitao i na šalteru. Upitao sam druga da li to važi za svakoga, a on mi odgovori: »Važi za svakoga. Ovaj me odgovor začudio jer je pola sata prije mene kuhir našeg poduzeća donio potrebitne niskanice za potrošački kredit jednoj drugarici iz našeg poduzeća, a na šalteru ispred mene jedan drug je potpisivao mjenicu i dobio dva barirana čeka.«

Poznato je da su izdane naredbe o začbrani ispaša koza, ali, na žalost, te naredbe slabo se sprovođe u djelu. Na primjer, jedna tužba za pričinjenu štetu od koza na Staroj cesti br. 34 već preko tri mjeseca stoji neriješena.

Paško Sikulan

gradske vijesti

Uz svečani koncert u čast Jakova Gotovca

Nije nikakvo čudo što je svoju umjetničku karijeru Jakov Gotovac započeo baš u Šibeniku. Pa to je već onda bio grad sa priličnom muzičkom tradicijom. »Kolo« je već pred više od 20 godina započelo svoj slavom ovjenčani put širenja muzičke kulture, gajenja naše pjesme i preko nje jačanja nacionalne svijesti. Gostovanja talijanskih opera sa tada najpoznatijim pjevačima bila su česti umjetnički doživljaj Šibenskih građana. U građanskim krugovima bilo je mnogo ljubitelja muzike, koji su se u zatvorenom krugu muzički izvajavali na raznim instrumentima sa djelima komorne glazbe. Ali iznad svega zanos za pjesmom, koji je oduvijek bio karakteristika našeg grada. Poletna rodomlubna pjesma izražavala je patriotsku svijest i borbenost naših građana, veselom pjesmom, koja se mogla čuti negdje »ispod smrka«, naš težak je nastojao da zaboravi životne gorčine, a u pjesmi »sotto voce«, on je davao cijelog sebe, svaka žilica na njemu je pjevala, fine harmonije razlijegale su se kroz noćnu tišinu ne narušavajući je nimalo, nego je čak upotpunjajući.

Zar je 27 godišnjem svršenom studentu bečke akademije trebala bolja sredina za prve manifestacije njegovog bogatog talenta i znanja stičenog na studijama! Mnogi se još sjećaju dolaska u Šibenik mlađog i poletnog muzičara. Šibenik se tada tek bio oslobođio talijanske okupacije. Rodoljubni osjećaji još se izražavaju punom snagom. Maestro Josip Hatze je boravio u Šibeniku, da bi pripremio zbor »Prosvjete« za doček srpske vojske. On pozna veliki Gotovčev talent i preporučuje ga, te je, zahvaljujući zauzimanju tadašnjeg sreškog poglavara dra Rajevića, bio angažiran. Odmah po svom dolasku u Šibeniku, u siječnju 1922., Gotovac je počeo sa zborom, koji je bio u sklopu »Sokola«. Zauzimanjem i izdašnom materijalnom pomoći mnogih tada ugleđenih građana, a na inicijativu Gotovca, osnovano je odmah tada »Filharmonijsko društvo« sa zborom i orkestrom. Gotovac se odmah u njemu prihvatio posla. »Radio je brzo i zanosno« — kaže oni koji su tada pjevali ili svirali pod njegovim vodstvom. Za dva mjeseca je pripremio koncert, koji je održan u punoj dvorani kina »Tesla« i koji je bio vrlo uspijedio. Odmah poslije toga pripreduje koncert u areni ex »Kosovo«.

Naročitu pažnju je posvetio organiziranju orkestra. Okuplja

KONCERT KOMORNE MUZIKE

U ponedjeljak, 12. o. mj. održat će se u Narodnom kazalištu koncert komorne muzike. Sudjeluju solisti iz Zagreba: Jelka Brajša, sopran, Zvonimir Pomykalo, violoncello i Vladimir Sečjan, klavir.

Na programu su, između ostalih, i djela Brahmsa, Beethovena i Schumana.

Koncert organizira Savez kulturno-prosvjetnih društava.

GODIŠNJA PRODUKCIJA MUZIČKE ŠKOLE

Muzička škola održat će 14. o. mj. svoju uobičajenu godišnju produkciju u Narodnom kazalištu. U izvedbi programa sudjelovat će klavirsko i violinsko odjeljenje, odjeljenje flauta i klarinete, te školski pionirski i mješoviti zbor i orkestar.

Na programu su izabrana djela Schumana, Mozarta, Brahmsa, Schuberta, Griega, Händela, Adamića i drugih.

Produkcija će početi u 20 sati, a rezerviranje ulaznica vrši se u tajništvu škole svakodnevno od 9 do 12 sati.

sve instrumentaliste u gradu i »Simfonijsko kolo«, ni ostala svoja velika djela. Šibenske pjesme »Omili mi«, »Dobra večer uzorita«, »Jedan mali brodić« pjevali su mu šibenski studenti u Zagrebu, on ih je zabilježio, zaodjeo u umjetničko ruho i danas su to kompozicije, koje pjevaju zborovi širom naše zemlje.

Medutim kulminacija njegovog rada bio je veliki vokalno-instrumentalni koncert u crkvi sv. Jakova, koji je bio jedan od najpriljekih muzičkih događaja u našem gradu. Zidovi monumentalne ka-

Njegova skromnost, ljubaznost i pristupačnost, vrline koje može

raju resiti svakog istinskog umjetnika, ostali su u životu sje-

ću.

Šibenik kroz tjedan

Narodno sveučilište

U nedjelju 11. travnja o. g. u Narodnom kazalištu u 11 sati kompozitor Jakov Gotovac održat će predavanje: »Dalmatinska narodna pjesma.«

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma u bojama — PROTIV SVIH ZASTAVA — Dodatak: Okroglica. (do 11. IV.)

Premijera američkog filma u bojama — IVANHOE — (12 do 18. IV.)

SLOBODA: premijera američkog filma — PRESAHLI BUNAR — Dodatak: Filmske vesti br. 11. (8.-12. IV.)

Američki film — ROSEANNA MC COY — Dodatak: Poplava. (13.-15. IV.)

Dežurna Ljekarna

Službu vrši II. narodna ljekarna — ulica Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Joško, sin Dane i Jasne Batinica; Josip, sin Bože i Ike Derek; Jadranka, kći Nikole i Marije Filipčić; Gordana, kći Čedomira i Božene Latinović; Kata, kći Josipa i Marije Barišić; Senka, kći Frane i Marije Gašperov; Josipa, kći Ivana Crnkovića i Vesele Cirjaka; Ivo, sin Krešimira i Ande Ćipčić; Joško, sin Mirjane Erdelez; Zoran, sin Frane i Rose Periša; Josip, sin Marinka i Janje Piližota-Dulibić; Žarko, sin Vjekoslava i Marije Radovčić i Velimir, sin Hrvova i Stane Dunkić.

VJENČANI

Lovrić Stipan, penzioner — Mić Paljika Marija, domaćica i Dujaković Ilija, penzioner — Klisović Matija, radnica.

UMRLI

Crnogača Tona rod. Cala, stara 71 god.; Abramović Matija rod. Mrčela, stara 20 godina; Renko Draga pok. Ignacija, stara 67 god.; Birkić Krste Slavka, star 8 dana; Bačelić Antica rod. Svirčić, stara 40 god.; Jurković Marija ud. Jerka, stara 67 god. i Labura Joso pok. Ante, star 58 god.

Cigaretom izazvao požar

Namještenik Elektrodalmacije u Šibeniku Vlado Prebeg gotovo da usli jed svoje nepažnje nije prouzrokovao veći požar, koji je mogao završiti i sa teškim posljedicama. On je u hotelu »Krk« u noći od 2. na 3. o. mj. le-

gao u krevet, zapalivši pritom cigaretu. U jednom momentu Prebeg je zaspao, zaboravivši ugasiti cigaretu. Malo kasnije zapalila se posteljina, a zatim je počela gorjeti i desna strana kreveta i pod. Osjetivši dim, Prebeg se probudio, zatraživši intervenciju od hotelskog osoblja. Odmah su bili pozvani vatrogasci koji su za kratko vrijeme ugasili požar. Tom prilikom djelomično je izgorio krevet, dok je posteljina potpuno uništena. Steta se cijeni na 21.000 dinara. Slučaj je prijavljen vlastima.

Uhvaćen provalnik u krojačkoj radioni

U utorak 6. o. mj. oko 13 sati, dakle u vrijeme kada je krojačka radionica Ferde Kozaka u ulici M. Višića 7 bila zatvorena, upao je u istu Ivan A. iz Splita, star 43 godine, nakon što ju je otvorio lažnim ključem. Tom prilikom je odnio sobom jedan kompletan štof za odjelje. Ali pri izlazu naišla je tamošnja sustamarka koja je odmah posumnjala, zatraživši intervenciju od stanara te zgrade. Medutim, provalnik je u tom momentu bacio štof i pobegao, ali je malo kasnije uz pomoć gradana uhvaćen u susjednoj ulici od organa Narodne milicije.

Miladin Nešković

SPORTSKI ŽIVOT

Start je uspio

Šibenik-Željezničar (Sarajevo) 2:1

Stadion »Rade Končar«. Vrijeme sunčano i toplo. Teren prikladan za igru. Prvenstvena nogometna utakmica II. savezne lige. Gledalaca oko 2500. Sudac: Erlih iz Ljubljane. Međašnji suci: Simoneli i Baučić, obojica iz Splita. Strijelac: Đurić u 2 i Cvitanović u 37. minuti za »Šibenik«, a Pašić u 7. minuti za »Željezničara«.

Momčadi su izašle na teren u ovim sastavima:

ŠIBENIK: Bašić, Iljadica, Batinica, Bego, Erak II., Jelenković, Erak I., Đurić, Zorić, Tedling, Cvitanović. Kapetan Erak I. Trener B. Pavića.

ŽELJEZNIČAR: Kolak, Kranjc, Abramović, Ubović, Vrebac, Dordević, Kurtović, Mitić, Kulić, Šuh, Pašić. Kapetan Pašić.

Za prvi nastup »Šibenika« u nastavku proljetnog dijela II. savezne nogometne lige vladao je u našem gradu neobičan interes. On je bio potpuno opravдан, kad se ima u vidu činjenica da je momčad »Šibenika« jesenski dio završila s neuspjehom, zauzevši posljednje mjesto na tablici, a tim više u toliko što je čitava momčad ranije gajila vjeru u uspješan nastavak takmičenja i čvrsto odlučila da ostane i dalje u društvu najboljih. Interes za ovaj susret je bio povećan i iz tog razloga što se nakon duže očekivalo nastup Bege i Batinice. Mnogi od onih, koji su u dugoj koloni kretali prema stadionu, bili su mišljena da danjiji uspjeh ovisi o ishodu susreta sa sarajevskim »Željezničarom«. I može se reći da je, po igri koju je »Šibenik« prikazao, brojna publika zadovoljno napuštao stadion, ma da su prvo poluvrijeme domaći trebali završiti sa većim rezultatom. Pritom se malo i nikako koristio handicap protivničkog tima (povrijeda vrataru). Pobjeda je zaslужena, jer je postignuta zalažanjem čitave jedanaestorice. Susret je bio neobično težak, jer je i protivnik računao na više mjesto na tablici drugoligaša. Ne manji interes vladao je za ovu utakmicu i u Sarajevu, gdje je preko 9000 članova ovog kluba kraj svojih radio aparata slušalo prijenos ova poluvremena. Dakle, zanimanje je s obje strane bilo veliko. Utakmica je bila uzbudljiva, tipično prvenstvena, a u drugom poluvremenu oštra i na momente

izjednačiti. Slavio je bio Pašić. U 16. minuti vratar gostiju je u jednom nezgodnom padu bio povrijeden i igra je za nekoliko minuta prekinuta. Do odmora domaći imaju lagano premoć, što pokazuje i omjer kornera — 3:2. U ovom dijelu ističe se vratar Bašić koji sigurnim intervencijama uspijeva sačuvati mrežu. U 37. minuti slijedi jedna brza navala domaćih koja završava zgoditkom — 2:1. Cvitanović je loptu, koju je Kolak ispuštoj u ruku, uspijeo gurnuti u mrežu.

Do 14. minute, kada je u jednom sudaru Đurić bio povrijeden i odmah zatim upućen u bolnicu, »Šibenik« je izveo nekoliko snažnih napada. Međutim, igrajući sa jednim igračem manje domaći su krajnje naporima uspjeli zadržati do kraja rezultat postignut u prvom dijelu. Pri kraju igre moglo se zapaziti da je domaćima nedostajalo kondicije. I u ovom dijelu ističe se Bašić koji je nekoliko navrata obranio niz oštih udaraca, te mu se ima zahvaliti što gostujući momčad nije izjednačila. Pri kraju igre gosti snažno pritisnuli, ali je obrana »Šibenika« bila na mjestu. Unatoč premoći domaći su izveli s ugla 3, a gosti 2 udarca.

Kod domaćih najviše su se istakli Batinica, Bego, Jelenković, Đurić (do povrijede), Cvitanović i Bašić, koji je ujedno bio najbolji igrač na terenu. Kod »Željezničara« su se svladjeli Ubović, Kulić i Pašić, koji je bio inicijator gotovo svih navala na vrata »Šibenika«.

— J. —

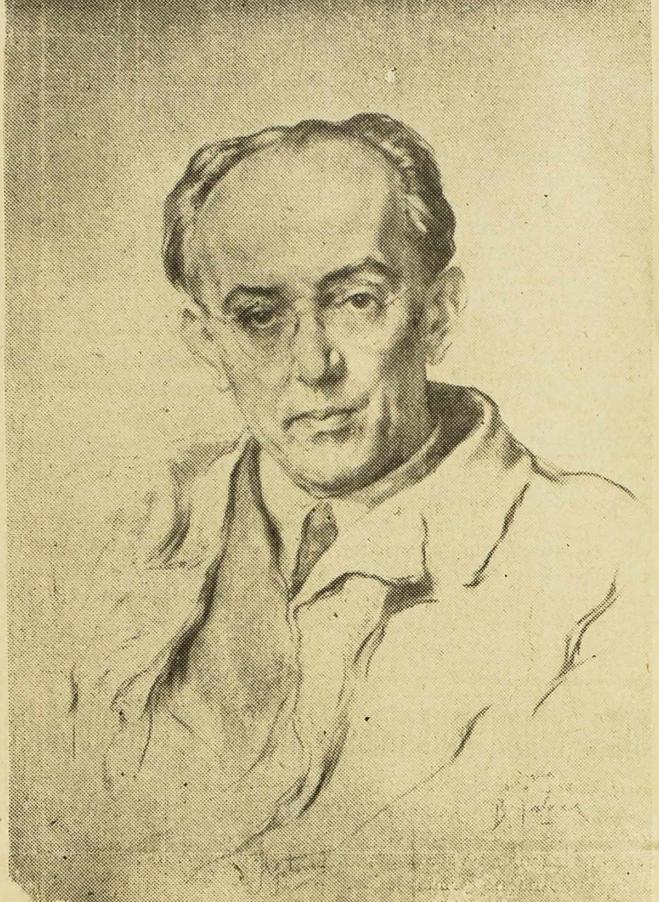
Tablica II. savezne lige:

ZAGREB	10	7	2	1	22:8	16
MAČVA	10	5	3	2	20:	7
VELEŽ	10	6	0	4	22:17	12
LOVĆEN	10	4	3	3	15:10	11
NAPREDAK	10	5	0	5	14:11	10
BUDUĆNOST	10	4	2	4	10:15	10
ŽELJEZNIČAR	10	4	1	5	23:20	9
BRANIK	10	4	0	6	15:27	8
ŠIBENIK	10	2	2	6	6:15	6
BORAC	10	2	1	7	8:24	5

JAVNA ZAHVALA

Prigodom smrti naše neprežljene majke primili smo mnoge izjave saučešća kao i brojne vjijence prigodom njenog pogreba. Ovim putem svima se zahvaljujemo, a posebno dobrovoljnim vatrogascima. Nadalje se zahvaljujemo osnovnoj organizaciji SSRN bloka Škopinac, narodnoj glazbi, RKUD »Kolo« rodbini i svima ostalima.

Obitelj Kreše, Franje i Milana Crnogače

tedrale odjekivali su od 150 pjevača, koji su pod Go

točevim vodstvom izveli teška djela duhovne glazbe, kao koral »Bog i priroda« od Beethovena, »150. psalma« Francka, »Ave verum« od Mozarta i dr. Ovaj koncert je predstavljao sintezu Gotovčevih naporu na oživljavanju našeg grada, gdje i danas djeluje.

Radi dirigiranja na koncertu kojeg RKUD »Kolo« priređuje na terenu svom stvaralačkom zamu, koji će ga kasnije postaviti među najjače predstavnike jugoslavenske muzičke kulture. On osjeća da je naša narodna popijevka bogati i nepresušnji izvor na kojem se mogu crpsti nadahnica za djela, koja jedino mogu našoj muzici pribaviti dostojno mjesto u općoj muzičkoj kulturi. Zato on najradije zalazi među naš prosti puk, ide svuda gdje čuje našu pjesmu, sluša, bilježi, uživljava se u dušu narodnog pjevanja. Bez ovog osjećaja za naš specifični muzički izraz, on ne bi stvorio ni »Koledu« ni »Jadovanku« za televiziju, ni »Moranu«, ni »Era«, ni

zalaznu s kojima sam začeo svoj reproduktivni rad. Što se tiče muzičkog života u Šibeniku, smatram, da bi za njegov razvitak bilo neophodno formirati jednog stalnog orkestra, kojega bi narodna vlast izdala pomagala, a koji bi radio ozbiljnu klasičnu muziku.«

U sredini od 12. o. mj. Zavod za

socijalno osiguranje u Šibeniku vršiti na dosadašnji način radnici i službenicima koji su zaposleni kod ustanova i nadležnosti.

ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE, ŠIBENIK

Pirovac i njegova omladina

Kad dođeš sa strane pa pronavljuju. Na gradnji osmogodišnjem život u Pirovcu, dobit je škole kroz 1953. godinu omes pozitivnu sliku. Onaj koji je dala preko 3.000 radnih je bio u ovom mjestu prije nego što je donjih godina i povratio se domaćinstvu. Taj novac nije trošen u život je krenuo naprijed, krenula ga je narodna omladina. Narod se ponosi s njom, sa zadovoljstvom priča o njoj i o njem.

Organizacija Narodne omladine pronašla je svoj sadržaj rada, on je raznolik, svaki je zaposlen i u slobodnom vremenu. Neki uče svirati harmoniku, drugi igraju šah, čitaju knjige i štampe, spremaju komade za predstavu, a nešto što treba posebno istaknuti je to što 45 mladića i djevojaka pohoda općeobrazovni tečaj. Stariji ljudi dolaze kod omladine u namjeri da vide kako oni uče. Oni se dive rezultatima koje omladina postiže. Posmatrajući njihove rezultate i kod njih se budi interes za učenje, tako da pojedinci zahtijevaju da se i oni uključe u taj tečaj.

Ni na sportskom polju Pirovani ne zaostaju. Oni imaju i svoj nogometni tim u koji je uključeno 40 mladića. Vrše se pripreme sa osnivanje društva »PARTIZAN«. Iako ono ne postoji, ipak uče vježbe za općinski i kotarski slet »PARTIZANA«.

Radna aktivnost omladine je na visini. Glavna je snaga narodna omladina. Poljoprivredna zadruga ne plaća privatna lica za istovar materijala koji se doprema u selo, to radi omladina. Dana 17. ožujka 1954. godine došao je brod s materijalom za zadrugu. Omladina po običaju ide na obalu spremna da istovari taj brod. Došla su dva učitelja, obukli stara odijela s namjerom da pomognu omladinu, jer se i sami osjećaju te organizacije. Predsjednik omladine drug Viktor Gulam rekao je: »Vi nemojte raditi u brodu, već uzmete harmoniku i svirajte na palubi broda, mi ćemo istovariti materijal. To je dovoljno, pa da čitalac ovog članka sam vidi kakav je odnos i kakva je medusobna suradnja omladine i učitelja. Takvih i sličnih primjera ima mnogo u toj organizaciji. Oni se svakog dana po-

navljuju. Na gradnji osmogodišnjem život u Pirovcu, dobit je škole kroz 1953. godinu omes pozitivnu sliku. Onaj koji je dala preko 3.000 radnih je bio u ovom mjestu prije nego što je donjih godina i povratio se domaćinstvu. Taj novac nije trošen u život je krenuo naprijed, krenula ga je narodna omladina. Narod se ponosi s njom, sa zadovoljstvom priča o njoj i o njem.

Organizacija Narodne omladine pronašla je svoj sadržaj rada, on je raznolik, svaki je zaposlen i u slobodnom vremenu. Neki uče svirati harmoniku, drugi igraju šah, čitaju knjige i štampe, spremaju komade za predstavu, a nešto što treba posebno istaknuti je to što 45 mladića i djevojaka pohoda općeobrazovni tečaj. Stariji ljudi dolaze kod omladine u namjeri da vide kako oni uče. Oni se dive rezultatima koje omladina postiže. Posmatrajući njihove rezultate i kod njih se budi interes za učenje, tako da pojedinci zahtijevaju da se i oni uključe u taj tečaj.

Ni na sportskom polju Pirovani ne zaostaju. Oni imaju i svoj nogometni tim u koji je uključeno 40 mladića. Vrše se pripreme sa osnivanje društva »PARTIZAN«. Iako ono ne postoji, ipak uče vježbe za općinski i kotarski slet »PARTIZANA«.

Radna aktivnost omladine je na visini. Glavna je snaga narodna omladina. Poljoprivredna zadruga ne plaća privatna lica za istovar materijala koji se doprema u selo, to radi omladina. Dana 17. ožujka 1954. godine došao je brod s materijalom za zadrugu. Omladina po običaju ide na obalu spremna da istovari taj brod. Došla su dva učitelja, obukli stara odijela s namjerom da pomognu omladinu, jer se i sami osjećaju te organizacije. Predsjednik omladine drug Viktor Gulam rekao je: »Vi nemojte raditi u brodu, već uzmete harmoniku i svirajte na palubi broda, mi ćemo istovariti materijal. To je dovoljno, pa da čitalac ovog članka sam vidi kakav je odnos i kakva je medusobna suradnja omladine i učitelja. Takvih i sličnih primjera ima mnogo u toj organizaciji. Oni se svakog dana po-

Završen tečaj kroja u Tijesnom

U nedjelju 4. o. m. završen je tečaj kroja i šivanja u Tijesnom, koji je trajao tri mjeseca. Polaznice su za to vrijeme naučile ono što je najpotrebnejše za ženu u domaćinstvu.

Rad na tečaju bio je raznolik. Polaznice su sa svojom nastavnicom radile i na kulturno-prosvjetnom polju. Za vrijeme tečaja održano je dvadeset predavanja iz zemljopisa, povijesti, matematike i drugih predmeta, koji su interesirali tečajce. Ta predavanja držali su učitelji i nastavnici. Ona su bila vrlo dobrog kvaliteta.

25 djevojaka, od kojih većina nisu zrale ni ono najosnovnije o kroju, šivanju i domaćinstvu, pokazale su vrlo dobar uspjeh. Na završetku tečajke su dobile i svjedodžbe.

Poslije ispitova polaznice su organizirale izložbu radova i zabavu s plesom.

Rade Čakić

Izdavačka djelatnost

„Mogućnosti“ broj 3

Izšao je broj 3 za mjesec ožujak časopisa za književnost, umjetnost i kulturu MOGUĆNOSTI u izdanju Pododbora Matica

Može se, kad se hoće

Poslije »zimskog sna« više od godine dana imali smo prilike da u Tijesnom vidimo mjesnu diletačku grupu. Teško je to islo. Počelo bi se, pa opet stalo. Ali jednog dana dogovoreno i učinjeno. U sastav grupe uzeti su mlađi »nepoznati glumci« koji su poslije dužeg rada izveli Finžgar: »Razrušen život«.

Interes je bio dosta dobar. Premijera je uspjela, iako bi se moglo reći da se kod pojedinih uloga nije dovoljno pazilo na izgovor. Međutim, kad se sve sagleda i uzme u obzir, to je jedna dobra predstava, koja treba da da volje i podstrekni svim članovima grupe za daljnji rad.

Sad pred grupom stoje novi zadaci: posjeta okolnih sela, općinska smotra i kotarski festival, koji će dočekati s novom premijerom: »Mandragola«.

D. Belamarić

HRVATSKE u Splitu sa slijedećim sadržajem:

Augustin Stipčević: Braća i nevjeste, ulomak iz romana, — Oto Šolc: Sedam pjesama iz ciklusa »Ranjena ptica«, — Suvremena lirika Portugala (pjesme od Jorge de Sena, Fernando Pessoa, Miguel Torga, Alberto de Lacerda, Aleksander O'Neill, Raul de Carvalho, Rogério Fernandes u prijevodu Ante Čettinea), — Josip Baršović: Na ničijoj zemlji, — Julije Grabovac: Narodni pokret u Hrvatskoj 1903. i njegov odraz u Dalmaciji, — Jakša Ravlić: Oko Botičeve »Bijedne Mare«, — Ante Četinje: Supremna lirika Portugala, — Dr. Krsto Prijatelić: Splitski potrtret Tome Nigresa na Lottovoj retrospektivi u Veneciji i Živko Jeličić: Žunta Likovni prilozi od Milana Toliba.

Pojedini broj dinara 60.—. Godišnja pretplata dinara 600.—. Tek. račun Pododbora Matice Hrvatske u Splitu 538—T—578. Uprava i uredništvo: ulica I. L. Ribara 33/II.

Roditelji i njihov autoritet

Cesti su slučajevi razgovora među roditeljima, da ih njihova djeca ne slušaju, da se ne podvrgavaju njihovim narednjima i zahtjevima, da se prema njima nekako drsko ili podrugljivo odnose i t. d.

Roditelji su oni kojima je povjerena jedna važna i odgovorna dužnost, posebno teška i odgovorna u našem socijalističkom društvu. Roditelji daju, zapravo moralo bi tako biti, najelemenje pouke o prirodi i društvu, o socijalističkoj izgradnji kod nas, o kulturnom i estetskom ponašanju u kući, u školi, na ulici, u društvu, o poštivanju svojih drugova i starijih, o pravilnom odnosu prema radu kako fizičkom tako i umnom i t. d.

Jednom rječju, naši roditelji trebali bi da odgajaju istinske graditelje socijalizma kod nas i u svijetu uopće, humaniste, socijalističke patriote i internacionaliste. Ima mnogo i takvih roditelja koji misle, da oni ne trebaju da odgajaju i poučavaju svoju djecu, već da je to, prije svega, zadatak škole i učitelja, a da je njihova zadatka da djecu dobro nahrane i obuku i tome slično. Takvi roditelji su u teškoj zabluđi.

Kako je dijete naučilo da se vlađa u krugu svoje obitelji, tako će ono, manje ili više, ostati kroz čitav život. Zadatak škole sastoji se, zapravo, u pravilnom davanju znanja i odgajanju djece, ali djeca više vremena provode kod kuće, dakle kod roditelja, nego li u školi pa prema tome sigurno je, da će više i bolje zapamtiti ono što čuju od svojih roditelja, pa bilo to loše

ili dobro, nego li ono što čuju u školi. A jedan vrlo važan, ako ne i najvažniji, faktor u pravilnom odgajanju djeteta jest autoritet samih roditelja, t. j. njihov odnos prema djetetu i djeteta prema njima. Kad neka majka kaže: »Moj sin ne će da sluša ni mene ni tatu« znači, da ti roditelji kod svoje djece ne uživaju potreban roditeljski autoritet.

Takvi ili njima slični roditelji misle, da je autoritet dan od prirode, da je to neki naročiti talent i ako ga oni ne posjeduju da im ne preostaje ništa drugo, nego da »ugadaju« svojoj djeci i da zavide onim roditeljima, koji kod svoje djece uživaju potreban autoritet.

Naprotiv, pravi roditeljski autoritet može se postići u svakoj obitelji, a to ovisi isključivo o roditeljima, a ne o djeci. Ima roditelja koji su svoj autoritet izgradili na lažnim i krivim temeljima. Takvi roditelji idu samo za tim da ih djeca »slušaju« i ništa više. Ni u kom slučaju autoritet roditelja i slijepa poslušnost njihove djece ne mogu i, zapravo, ne smiju biti cilj odgoja. Samo jedan jedini cilj mo-

UČENICI OSMOGODIŠNJE SKOLE POSJETILI KRAPANJ

Prvi proljetni dani su naročito prikladni za raznovrsne izlete. Tako su prošle subote učenici osmogodišnje skole iz Sibena u pratnji svojih nastavnika upričili izlet u Krapanj. Oni su obišli poduzeće »Spužvar«, gdje su razgledali rafineriju sružavaju i brusionicu koralja.

S. Gović

Komu služe anonimna pisma iz Rogoznice

Kod nas u narodu vlada jedno, zaista, ljudsko ponašanje kad nekome treba reći istinu, mada je ona za njega veoma nepoželjna, odnosno ne prima je baš sa zadovoljstvom, a to je da je bolje reći sve u lice pa barem to bila i gorka istina, nego ogovarati iza leđa, slijepiti i ono što se nadovezuje kao lijepa laž. Snaga istinitog argumenta dobija samo onda na vrijednosti, kad se to saopći otvoreno i jasno onome kome treba i kad iz tog argumenta ne stoji netko anonimno, već svojim potpisom ili glasom! No, u zadnje vrijeme ne samo od nekih ljudi iz Rogoznice, već i iz drugih mesta mogu se da odgovorni mjesna i organizacije, iako nazivaju »vlasti«, urade, u redu, a ako ne, neka ide kao ... i tako dalje. A to je u tim pismima i najvažnije. Znači strah da se nekome ne zamjeri! Kao da bi se neki pošteni građanin bio zamjerio onome nakupcu koji doista radi onako kako to oni navode. Ne! A ako i bi, to nije ni važno. Takav način otkrivanja istine opučuje nas i na još jednu konstataciju. Naiime, nedovoljno se, dakle koriste zborovi birača i sastanci Socijalističkog saveza. A to je loše. Sigurno su članovi SK znali za te nakupce i sigurno je da kad bi sazvali sastanak u vezi s time, Socijalistički savez i sve to javno iznijeli, da bi u tome i sama akcija bila kudikamo uspješnija. Zato, oni anonimni drugovi iz Rogoznice, imaju pravo kad se obraćaju, ali bilo bi bolje kad bi to javno, tamo na sastanku, uz pomoć SSRN i SK, iznijeli i rješili. O tome bi i tamošnje organizacije trebale malo da razmislite. Anonimna pisma znak su slabosti. A sigurno je da oni koji su ih pisali nemaju biti zašto slabici i nemaju danas u našem socijalističkom društvu da se boje da smjelo govore istinu, koja koristi i zajednici i svakom pojedincu.

Ante Deković

•SIBENSKI LIST•

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Sibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće

•Stampa•

Glavni i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banksa Sibenik broj 521—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Preplata za tri mjeseca Din. 84.—, za pola godine Din. 168.—, na godinu Din. 336.—.

Tvornica obuće iz Tržića (Slovenija)

»TRIGLAV« (bivši Peko)

otvara 15. travnja u ulici I. Ribara prodavaonicu obuće

izrađene od prvoklasnog materijala.
Cijene konkurentske.